

BBU - Seksjon byutvikling (Arbeidssted)
Postboks 7700
5020 BERGEN

Vår referanse: 2024/34393-8
Saksbehandler: Heming Hagen
Dato: 18. mars 2024
Deres ref.:

Byantikvarens innspill til bestilling av notat i forbindelse med hørings sak: Utkast til forskrift om tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg.

Hva saken gjelder:

Barne- og familiedepartementet (BFD) har i brev til Bergen kommune 21. februar 2024, bedt om synspunkt på ny forskrift som skal regulere hvordan statens tilskudd til kulturhistorisk verdifulle kirkebygg skal innrettes.

Byrådsavdeling for byutvikling (BBU) skal utarbeide høringssvaret fra Bergen kommune som sendes til byrådet for behandling. I den forbindelse har BBU bedt om innspill fra bla. Byantikvar til høringsbrevet (BK-360 dokument 2024/34393-2), som kan tas med i høringssvaret.

Byantikvarens innspill:

Bergens rike kirkearkitektur strekker seg tilbake til da de første kirkene ble oppført i Norge i middelalderen. Innenfor kommunegrensen er det bevart flere kirkebygg fra middelalderen og et stort antall listeførte kirker med høy kulturmiljøverdi. Bergens kirkearkitektur er behandlet tematisk i «Identitet med særpreg» – Kulturmiljøplan for Bergen for perioden 2021-2025¹.

Byantikvaren er svært positiv til at det gjennom Bevaringsstrategi for kulturhistorisk verdifulle kirkebygg iverksettes en målrettet innsats for å sette i stand og sikre de kulturhistoriske verdifulle kirkene. Behovet for å iverksette et større løft for å sikre disse kulturmiljøverdiene har de senere årene blitt tydelig dokumentert.

Bevaringstrategien legger opp til en oppbygning med tre ulike kategorier bevaringsprogrammer (Bevaringsprogram for middelalderkirker, Bevaringsprogram for kirker 1537-1850 og Bevaringsprogram for kirker etter 1850). Frem til 2030 skal middelalderkirkene, basert på kulturhistorisk verdi og gjennomgående lave tilstandsgrad, ha høyest prioritet. Dette mener vi er en hensiktsmessig innretning og prioritering, men vil påpeke viktigheten av at dokumentasjon og systematisering av eksisterende, og ny kunnskap om bygningene, prioriteres før konkrete tiltak på bygningene iverksettes. Her må tilgang til kvalifisert kompetanse og kapasitet i markedet hensyntas. Vi vil også benytte anledningen til å påpeke at det finnes et stort og delvis akutt rehabiliteringsbehov for etter reformatoriske kirker.

¹ <https://www.bergen.kommune.no/hvaskjer/tema/kulturmiljoplan-for-bergen/tema-i-kulturmiljoplanen/kirker>

Vi vil i det videre fremheve innsatsområde 2 i Bevaringstrategien som gjelder kunnskap og kompetanse. Dokumentasjon er helt nødvendig for å forstå både middelalderkirkene og kirkene i de andre innsatsområdene, og kunnskapsproduksjon bør trekkes inn som en grunnleggende premiss for all istandsetting og vedlikehold. Generelt er ulike kompetansetiltak knyttet til både dokumentasjon, og selve bevaringsarbeidet, helt nødvendig for at kirkebyggene skal ivaretas på best mulig måte. Byantikvaren er derfor særlig positive til at man har inkludert kompetansebygging som et synlig og viktig ledd i bevaringen av våre kirkebygg.

Med hilsen
Byantikvaren

Johanne Gillow - byantikvar
Heming Hagen - fagleder

Dokumentet er godkjent elektronisk.

Kopi til: Byantikvaren - Johanne Elisabeth Gillow, BNKI - stab - Bjarne Ørnulfson Aagaard